

Heaks kiidetud
Venemaa Künoloogilise Föderatsiooni standardikomitee poolt
24. juulil 2013.

Täiendused heaks kiidetud
Venemaa Künoloogilise Föderatsiooni poolt
8.04.2015.

JAKUUDI LAIKA

Päritolumaa: Venemaa

Kehtiva ametliku standardi avaldamise kuupäev: 2005

Kasutus: kelgukoer, jahikoer

FCI klassifikatsioon: Rühm 5. Spitsilaadsed ja algupärased tõud
Alarühm 1. Põhjamaised kelgukoerad
Töökatssetega.

Üldine informatsioon. Jakuudi laika on iidne algupärane tõug, mille juured on Kirde-Venemaal, nn „koerte jõgede“ piirkonnas.

Erinevatel aegadel on erinevad teadlased (A. Middendorf, V. Seroševski, L. Sabanejev, N. Sljunin, R. Maak, A. Širinski-Šihmatov, V. Johelson, J.

Pfinzenmaier, J. Orlov, M. Dmitrjeva-Sulimova, E. Šereševski, A. Tšikatšev ja teised) kasutanud selle tõu kohta erinevaid tõunimetusi (alazeja laika, anjui laika, arktika laika, ülem-jana laika, kolõma-indigirka laika, omoloni laika, omsuktšani laika, ohhotski laika, polaarlaika, susumani laika, kirde kelgukoer, tunguusi laika, tšuvašši laika, evengi laika, jakuudi laika, etc.)

Esimest korda on kasakatest maadeavastajad maininud neid „koerte jõgede“ piirkonnas elavaid koeri juba 1635. aastal.

Hollandi rännumehe, geograafi ja etnograafi Nicolas Cornelissen Witseni 1692. aastal Amsterdamis ilmunud raamat „Põhja- ja Ida-Tatarimaa“ sisaldas pilte, millel kujutati jakuutide talviseid liikumisviise. Nendel piltidel on näha, et seda tõugu koeri kasutati transpordikoertena. See on ka esimene teadaolev kujutis Jakuudi laikast. Raamatus oli ka pilt suusatajast, keda vedasid koerad. See on esimene pilt sellest, kuidas koeri kasutati suusatajate vedamiseks (*inglise keeles skijoring*).

1730. aastal alustas Vitus Jonassen Bering oma teist Kamtšatka ekspeditsiooni. See oli esimene geograafiline ekspeditsioon, kus koeri kasutati transpordiks ning selleks valitud koerteks olid just nimelt polaaralade jakuudi koerad.

Ivan Pavlovski kirjutas oma 1843. aastal ilmunud raamatus „Vene impeeriumi geograafia“ järgmist: „Koeri (jakuudi laikasid) kasutati postiveoks“. 1839. aasta talvel kasutati 20 rakendit koormate transportimiseks Jakutskist Ohhotskisse ja sealt edasi Kamtšatkale.“ Rakend koosnes tavaliselt 10st koerast, kes olid kahekaupa paaris ning üheteistkümnes koer oli rakendi eesotsas. Nad suutsid vedada koormaid kaaluga 25-35 puuda (1 puud = 16 kg) ning täiskoormaga läbida 80 versta (1 versta = 1067 km) päevas, koormata rakendiga 140 versta päevas“.

Professor Ivan Gorlov kirjeldas jakuudi laikade traditsioonilisi pidamis- ja kasutusviise oma 1849. aastal välja antud raamatus „Ülevaade Vene impeeriumi majanduslikust olukorrast ja statistikast“ järgmist: „Jakuudid kasutasid koeri reisimiseks ja koormate vedamiseks. Koeri peeti välistingimustest läbi aasta. Suvel kaevasid nad endale maasse augud, et oleks võimalik minna kuumuse eest peitu, või lebasid vees, et kaitsta end sääskede eest. Talvel keerasid nad end kerra sügavates lumeaukudes ning varjasid karvase sabaga oma nägu külma eest.“ Jakuudi laika paistab teiste töökoerte hulgast silma oma mitmekesisuse poolest kogu ajaloo vältel, sest lisaks sellele, et neid on kasutatud kelgukoertena, on neid kasutatud ka jahikoerte, valvekoerte ja karjakoertena.

Üldmulje. Jakuudi laika on keskmise suurusega, tugev ja kompaktne koer, kellel on mõõdukalt pikad jäsemed ja paks, ent mitte lõtv nahk. Karvkate on hästi arenenud ning on piisav karmides arktilistes oludes elamiseks ja töötamiseks. Sugupoole tüüp on selgelt rõhutatud, isased on tugevamad ja jõulisemad kui emased.

Olulised proportsioonid. selja pikkus õlgadest istmikunukini on 10-15% suurem kui turja kõrgus.

Pea pikkus on 40% turja kõrgusest.

Koonu pikkus on 38-40% pea pikkusest.

Esijala pikkus on 52-54% turja kõrgusest.

Käitumine/iseloom. Jakuudi laika on julge, kiire, suhtlusaldis ja temperamentne koer.

Pea. Kiilukujuline, mõõdukalt kitsenev, kere suurusega heas proportsioonis.

Koljupiirkond

Kolju: mõõduka laiusega, kergelt kumerdunud, piisavalt kõrge otsmikuga.

Näo luustik: mõõdukalt rõhutatud.

Laubalõige: rõhutatud.

Näopiirkond

Ninapeegel: suur, laiade ninasõõrmetega, värvuselt must või pruun.

Koon: silmade alt hästi täidetud, terava otsaga, ninaotsa suunas sujuvalt kitsenev.

Mokad: kuivad, liibuvad, hästi pigmenteerunud.

Lõuad/hambad: eelistatult täiskomplekt tugevaid valgeid hambaid (42 hammast). Käärhambumus või otsehambumus. Alla 3-aastastel koertel on lubatud kerge alahambumus.

Silmad: mandlikujulised. Asetsevad üksteisest kaugel ja sirgelt, ei ole sügaval. Lubatud on tumepruunid ja sinised silmad, ka erinevat värvi silmad (üks pruun, teine sinine) või sinised laigud pruunil iirisel.

Silmalaud on kuivad ja liibuvad ning ninapeegli sama värvi. Kahvatu pigmentiga silmalaud valgel taustal on lubatud.

Kõrvad: kolmnurksed, kõrge asetusega, laia tüvega, paksud, püstised või poolpüstised, kaetud lühikese paksu karvaga. Liikumisel hoiavad kõrvad vastu pead.

Kael: piisavalt pikk, lihaseline ja keskmise asetusega.

Kere: tugev, lihaseline, ümarate roietega.

Ülajoon: tugev ja sirge, kerge kaldega mõõdukalt rõhutatud turjast kuni sabatüveni.

Selg: tugev, lai, sirge, lihaseline.

Nimme: lühike, lai, lihaseline.

Laudjas: lai, lihaseline, pikk, kumerdunud, peaaegu horisontaalne.

Saba: kõrge asetusega, kantakse poolrõngas selja kohal, kaetud paksu karvaga.

Rinnak: lai, piisavalt pikk, mõõdukalt sügav, läbilõikelt ümar.

Jäsemed: tugevad, lihaselised, sirged, paralleelse asetusega.

Esijäsemed: sirged, paralleelse asetusega, tugevad ja lihaselised.

Abaluud: kaldus, mõõduka pikkusega.

Õlad: lihaselised, kaldus ja mõõduka pikkusega.

Küünarliigesed: asuvad rinna lähedal, suunaga tahapoole.

Esijäsemete randmed: lühikesed, tugevad, peaaegu horisontaalsed.

Tagajäsemed: tugeva luustiku ja hästi arenenud lihastega. Tagantvaates sirged ja paralleelsed.

Reied: laiad ja lihaselised.

Põlveliigesed: väga rõhutatud.

Sääred: keskmise pikkusega, tugevad, tugevalt rõhutatud kannanurgaga.

Pöialiigesed: tugevad ja püstised.

Esi- ja tagakäpad: kaarduvad, lähestikku asetsevate varvastega, tugevate käpapadjanditega ja paksu karvaga (harjaga) värvaste vahel. Tagakäpad on pisut suuremad kui esikäpad.

Liikumine: kiire ja hüplev. Iseloomulikud liikumisviisid on energiline traav ja galopp.

Karvkate: paks, läikiv, sirge, karm, keskmise pikkusega, hästi arenenud paksu aluskarvaga. Moodustab kaela ümber kaeluse, mis on eriti hästi eristatav isastel koertel. Paksem ehiskarv on ka esi- ja tagajäsemete tagakülgedel ja sabal. Peas ja jäsemete esikülgedel on karv lühem.

Värvus: valge või mitmevärviline ükskõik mis värviga (kaks või kolm värvi).

Kõrgus ja kaal: Isaste koerte eelistatav kõrgus on 55-59 cm, optimaalseks kõrguseks on 56 cm. Emaste koerte eelistatav kõrgus on 53-57 cm ning optimaalne kõrgus 55 cm.

VEAD. Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodud nõuetest tuleb lugeda vigadeks ning nende tõsiduse aste sõltub otseselt konkreetse kõrvalekalde ulatusest ning selle mõjust koera tervist ja heaolu silmas pidades ning koera võimekusest teha tavapärasest tööd.

TÕSISED VEAD:

- oluline kõrvalekalle standardis kehtestatud proportsioonidest, lühikesed jalad;
- kandiline kehaehitus;
- lame, madal või tünnikujuline rinnakorv;
- tasakaalutu ja lodev liikumine;
- laineline, pehme, liiga lühike karv, mitte piisavalt arenenud aluskarv.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- agressiivsus või argus;
- ebaproportsionaalne kehaehitus;
- kõrvalekalle sugupoole tüübist;
- ülehambumus, alahambumus, mitte kohakuti asuvad lõuad;
- ninapeegli, silmalaugude ja huulte kahvatu pigment;
- kõik ühevärvilised variandid peale valge;
- lühike karvkate.
- kõik käitumuslikud ja kehaehituslikud kõrvalekalded, mis avaldavad negatiivset mõju koera tervisele ja tema võimekusele teha tõule iseloomulikku traditsioonilist tööd.

NB! Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.